

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Kristýna Rottová

Název práce: Sebevražedné atentáty

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Autorka se ve své studii pokouší o rešerši postojů vybraných radikálních islamistických a islámsko-fundamentalistických duchovních autorit na otázku sebevražedných atentátů. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená práce je po obsahové stránce velice kvalitní. Zvláště v první (teoretické) části je opravdu opakovaně cítit, že autorka nad svým tématem opravdu do hloubky přemýšlela. Několikrát dokázala velmi dobře pojmenovat podstatu problému a dobře vystihnout nosnou myšlenku. Práce má logickou strukturu, tématické vymezení je vhodně zvolené, vlastní kritická práce se zdrojů je na dobré úrovni. Následující podněty budiž tedy chápány jako snaha o vyprovokování zajímavé diskuze během obhajoby:

- Hovoříme-li o velice pozdním nástupu sebevražedných atentátů (koncem 70. let, což je mimochodem od autorky velmi správný a zajímavý postřeh), možná bychom měli vzít v úvahu i technické možnosti - například nástup moderních médií, jejichž reportáže pomáhají zvyšovat účinky atentátu.
- Za vynikající považuji myšlenku na str. 27, kde se polemizuje s tezí fundamentalistů, že teprve sebevražedný atentát je nejvyšší formou džihádu. Autorka zde píše: „*V jistém smyslu to vrhá na předchozí muslimské generace stín ignorance, jelikož podle tohoto výkladu jejich usilovný boj nedosáhl nejvyšší formy boje na stezce Boží*“. Trefa do černého!
- Mám naopak trochu problém s pojmem „Unikátní metoda“, který se v práci při popisu sebevražedných atentátů objevuje opakovaně (str. 6, 8, 12, 61). Ačkoliv chápu, co se autorka snaží říci, pojem „unikátní“ má v českém jazyce pozitivní konotace, které se zrovna v kontextu teroristických akcí působí nevhodně.
- U tématiky „čistých úmyslů“ bych možná trochu více zdůraznil otázku materiální a existenční motivace některých atentátníků. Jedná se o čistý úmysl i v případě, že atentátník zabíjí nejen s příslibem nebeské blaženosti, ale i s příslibem materiálního zabezpečení rodiny vysílající organizací? V práci je to naznačeno jen krátce, ale zrovna v palestinském odboji jde o velmi klíčovou otázku. Někteří atentátníci volí provedení útoku jako únik z (ať už skutečně či zdánlivě) bezvýchodné životní situace a v jejich případě tak jde o „sebevraždu s rámusem“.
- V závěru na str. 61 mám opět trochu problém s tvrzením, že praktika sebevražedných atentátů „*je velice efektivní a také unikátní zbraní v rukou extremistů*“. S takovýmto tvrzením bych byl opatrný. Pojem „unikátní“ jsem již zmínil. Ona „efektivita“ je ale také dosti sporná. Na tom, že je nejdůležitější produktivní vrstva společnosti přesvědčována, aby spáchala sebevražedný útok není nic efektivního. Je to pouze nehorázné plýtvání lidským potenciálem. Argumentace „*lepší výzbrojí nepřítel*“ poukazuje spíše na to, že sebevražedné atentáty jsou „zbraní“ zoufalců.
- Nabízí se otázka – když jsou atentáty nejvyšším aktem víry, proč se tedy citovaní hlasatelé těchto tezí a dobrozdání o „nejvyšším aktu víry“ nejdou sami odpálit? Při striktní aplikaci těchto tezí na jejich autory samé bychom museli prohlásit, že buď nevěří tomu, že je to nejvyšší akt víry, nebo zřejmě nejsou dostatečně věřícími. A nebo je to možná tak, že jsou jim ve skutečnosti životy těch mladých lidí lhostejné a slova o mučednictví jsou jen pokrytectvím. A jak víme, Korán je velmi vynalézavý a naturalistický, pokud jde o tresty za pokrytectví...

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

K formální stránce práce nemám žádných vážnějších námitek. Snad jen na straně 11. u Tamilských Tygrů došlo k záměně pojmů: „separátní“ (str. 11), správně má být dle mého názoru „separatistické“. U citací z Koránu bych pak možná jako čtenář ocenil, kdyby bylo plné znění veršů odkázaných v textu vloženo u prvního výskytu do poznámky pod čarou. To vše jsou ale drobnosti.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Z předložené bakalářské práce mám velmi dobrý dojem. Na textu je vidět, že nad ním autorka skutečně přemýšlela. Autorka se umí dobře vyjadřovat a dokáže pojmenovat podstatu problému.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vyjádřete se prosím k otázkám, které zmiňuji v sekci „obsahové zpracování“ a to především k otázkám:

1. Vlivu materiální motivace na koncept „čistoty úmyslů“
2. Vlivu médií (televize) na vzestup významu sebevražděných atentátů.
3. „unikátnost“ a „efektivita“ vs. „zoufalá metoda“ a „plýtvání potenciálem“.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením VÝBORNĚ

Datum: 25. KVĚTNA 2013

Podpis:

Pozn.: Při nedostatku místa použijte přiložený list.